

B. O.

Dział historii techniki w "Przeglądzie Technicznym"

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 2/2, 411-412

1957

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.



50-lecie swego istnienia. Zawiera wiele artykułów, z których większość poświęcona jest zagadnieniom specjalnym tzw. „nauk ścisłych“. Prócz tego w każdym numerze znajdujemy obszerny, obejmujący wiele pozycji, dział recenzji najnowszych wydawnictw włoskich, francuskich, niemieckich, angielskich, hiszpańskich itd. Od czasu do czasu pojawiają się notatki o charakterze kronikarskim, dotyczące ważniejszych wydarzeń życia naukowego.

W związku z jubileuszem pisma, w roczniku 1956 pojawiło się na jego łamach szereg artykułów omawiających historię poszczególnych dyscyplin naukowych w okresie ostatniego półwiecza, których autorami są najwybitniejsi włoscy specjaliści. Oto lista tych artykułów, zasługujących na uwagę historyków poszczególnych gałęzi nauki: onkologia (P. Rondini), optyka (V. Ronchi), chemia organiczna (L. Panizzi), językoznawstwo (O. Assirelli), chemia biologiczna (G. Quagliariello), biologia ogólna (E. Padoa), astrofizyka (M. Fracastoro), zoologia (Ghigi), astronomia (N. Missana), genetyka (G. Montalenti) i paleontologia (G. Ruggieri).

Prócz tego w roku 1956 ukazał się pełny wykaz artykułów ogłoszonych w tym czasopiśmie w latach 1907—1953 oraz lista wszystkich współpracowników w latach 1932—1950.

Do każdego tomu dołączony jest suplement w języku francuskim, który zawiera pełne tłumaczenie na ten język artykułów napisanych w językach: włoskim, angielskim, hiszpańskim lub niemieckim.

W. V.

DZIAŁ HISTORII TECHNIKI W „PRZEGLĄDZIE TECHNICZNYM“

Fakt, że od numeru 11 „Przeglądu Technicznego“ z 10 listopada 1956 r. znalazł w tym piśmie miejsce stały dział „Z historii techniki“, należy uznać za bardzo pozytywny. Tym bardziej że — jak wiemy — zagadnienia historyczne zupełnie nie są popularne wśród naszych kadr technicznych. Nie potrzeba zaś udowadniać, że przekonanie techników o konieczności poznania rozwoju przynajmniej własnej gałęzi techniki jest rzeczą bardzo ważną. Ile nowych pomysłów nasunie się, gdy prześledzimy rozwój mechanizmów, czy form pracy, od najbardziej prymitywnych aż do nowoczesnych; ile błędów uniknie powtórzenia! Zadania popularyzacji tych zagadnień wziął obecnie na siebie „Przegląd Techniczny“.

Jeszcze więcej powodów do zadowolenia daje sam dobór materiału, jaki do końca roku ukazał się w tym dziale. Zwrócono bowiem od razu uwagę na podstawowe aspekty zagadnienia historii techniki w Polsce.

Jednym z nich jest sprawa ochrony zabytków techniki. Niestety, dziedzina ta jest u nas w powijakach; corocznie giną bezcenne zabytki i to zarówno z braku funduszy, jak i przede wszystkim — z braku zrozumienia u kadr technicznych. Idą więc np. jako przestarzałe na złom urządzenia, które mogłyby być ozdobą największych muzeów techniki. Zagadnienia te omawia w nrze 12 artykuł J. Jasiuka: *Zabezpieczenie zabytków*. Artykuł kończy się apelem wzywającym do ochrony zabytków i przesyłania informacji o nich do Muzeum Techniki, Naczelnej Organizacji Technicznej.

W szczególnie drastyczny sposób przedstawia się zagadnienie zabytków techniki na Wybrzeżu. W tymże numerze „Przeglądu” w artykule Z. Brockiego *Problem zabytków techniki morskiej* mowa jest o łodziach z X w., niszczących bez żadnego zabezpieczenia, oraz o projektach utworzenia zielenic w miejscu historycznego gdańskiego nadbrzeża, stanowiącego otoczenie dla — będącego ciągle jeszcze w ruinie — „Starego Żurawia”.

„Przegląd Techniczny” zapoczątkował również wysuwanie na światło dzienne postaci polskich pionierów nauk technicznych, techniki, niejednokrotnie zapomnianych przez ogół. W nrze 11 widzimy obszernie sprawozdanie z uroczystości zorganizowanych przez PAN z okazji 100 rocznicy urodzin Feliksa Jasińskiego, artykuł zaś o tym wybitnym uczonym ukazał się już przed powstaniem działu „Z historii techniki”, bo w nrze 9 „Przeglądu”.

Pomyślano również o uatrakcyjnieniu nowego działu w rodzaju artykułiku doc. Wiślickiego: *Najstarsza zapora wodna świata* (nr 13) oraz *Rzeczami Ciekawymi*, notatkami wybieranymi z roczników „Przeglądu Technicznego” z lat 1875, 1899 i 1921.

Dział zawiera również notatki kronikarskie z aktualnych wydarzeń, zjazdów itp.

B. O.